

УПРАВЛІННЯ ІДЕНТИФІКАЦІЄЮ ВИДАВНИЧОЇ ПРОДУКЦІЇ

Пушкар О.І, професор, завідувач кафедри комп'ютерних систем і технологій ХНЕУ ім. С. Кузнеця

Грабовський Є.М., доцент, кафедра комп'ютерних систем і технологій ХНЕУ ім. С. Кузнеця

Складовою компонентою ефективного розвитку видавничих систем є адміністрування інформаційного забезпечення видавництва на глобальному рівні. Центральне місце тут займає завдання управління ідентифікацією видавничої продукції, тобто адміністрування системи ISBN.

Адміністрування системою ISBN здійснюється на трьох рівнях: міжнародному, рівні групи і видавництва.

Міжнародне адміністрування і координація системи ISBN здійснюється за допомогою Міжнародного агентства ISBN. У роботі йому допомагає консультативна група, що складається з представників Міжнародної організації зі стандартизації (ISO), Міжнародної асоціації видавництв (IPA), Міжнародної федерації бібліотечних асоціацій (IFLA) і окремих агентств груп ISBN.

Основні функції Міжнародного агентства ISBN [1]:

просувати, координувати і контролювати використання системи ISBN у всьому світі;

контролювати завдання і структуру агентств груп;

повідомляти про створення і функціонування агентств груп;

виділяти ідентифікатори груп для агентств груп;

повідомляти агентства груп про розподіл номерів міжнародних ідентифікаторів видавництв;

публікувати виділені номери груп і ідентифікатори видавництв в сучасному їх стані.

Адміністрування системи ISBN у рамках видавничої групи відноситься до відповідальності агентства групи ISBN, що працює на національній або регіональній основі або в мовній області відповідно до місцевих потреб.

У рамках групи можуть працювати декілька національних агентств, наприклад, ідентифікатор групи 0 і 1 має окремі агентства в Австралії, англійських провінціях Канади, Великобританії, США тощо.

Функції агентства групи/національного агентства [2]:

просувати використання системи ISBN у регіоні;

управляти і адмініструвати поділу групи;

визначити спільно з видавництвами і їх агентами спектр необхідних ідентифікаторів видавництв;

виділяти ідентифікатори видавництв уповноваженим на те видавництвам і вести реєстрацію видавництв і їх ідентифікаторів;

вирішувати спільно з видавництвами і їх агентами, які видавництва будуть самі привласнювати номери своїм виданням, а для кого це буде зроблено агентствами груп;

консультувати видавництва щодо методів правильного застосування системи;

надавати матеріали і ресурси, необхідні для правильного застосування стандарту ISBN;

надавати комп'ютерні роздрукування з номерами ISBN зі вже розрахованою контрольною цифрою тим видавництвам, які самі привласнюють номери своїм книгам;

вказувати видавцям на привласнений ними неправильний або подвійний ISBN;

надавати технічну консультацію і підтримку видавництвам і контролювати дотримання групою стандартів і процедур;

просувати використання формату штрих-коду Bookland EAN;

роз'яснювати важливість використання ISBN для реєстрації видань книжковими і бібліографічними агентствами;

здійснювати зв'язок між всіма елементами книжкового сектора і вводити в нього нові видавництва;

допомагати книжковому сектору у використанні ISBN у комп'ютерних системах;

управляти стосунками з Міжнародним агентством ISBN від імені всіх видавців групи;

вести і надавати за заявками списки ідентифікаторів видавництв і ідентифікаторів книг. Якщо останнім завданням займається Національне бібліографічне агентство, тоді не слід дублювати його роботу;

регулярно звітувати Міжнародному агентству ISBN.

Адміністрування видавництв здійснюється на основі їх відповідальності за привласнення ідентифікаторів книг всій видаваній ними літературі і за відповідність поточним правилам. На вимогу вони можуть отримати ідентифікатор видавництва від агентства групи і роздрукування з незайнятими номерами ISBN разом з виділеним для нього ідентифікатором видавництва Національним агентством видавництву виділяється ідентифікатор, який також визначає спектр номерів ідентифікаторів книг, якими видавець може скористатися. Число ідентифікатора книги залежатиме від довжини ідентифікатора видавця. Видавництво має поставити якомога більше інформації агентству групи про номенклатурні списки книг у пресі.

Таким чином, ідентифікація видавничої продукції являє собою чітко регламентовану процедуру, додержання якої сприятиме покращанню іміджу видавництва.

Список літератури

1. Администрирование системы ISBN / http://www.osi.hu/cpd/resources/ISBNRus/page03_ISBN_rus.html
2. Enterprise content management / <http://dic.academic.ru/dic.nsf/enwiki/799290>